

ПРОТОКОЛ

РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА „СОЮЗІВЦІ” В ДНЯХ ВІД 8-го ДО 12-го ЧЕРВНЯ 1981 РОКУ

(1)

ПЕРШИЙ ДЕНЬ НАРАД

(Понеділок, 8-го червня 1981 року)

Наради почалися в понеділок, 8-го червня 1981 р., о год. 10.00 рано у великій залі павільйону „Веселка”. Їх попередила коротка і традиційна церемонія на пошану патрона УНС Тараса Шевченка біля його пам'ятника. Після короткого вступного слова головного передсідника д-ра Івана Фліса, покладено квіти біля пам'ятника Поета, а проф. д-р Ярослав Падох відповідними словами вшанував 120-річчя з дня смерті Тараса Шевченка, закликаючи при тому всіх членів Головного Уряду до єдиномислія. Відспівано також український і американський національні гімни. Цю коротку церемонію закінчила головна рада Текля Мороз, порецитувавши уривок з вірша „Юродивий”.

В нарадах взяли участь:

Головні виконавчі урядовці:

Д-р Іван Фліс — головний передсідник, д-р Мiron Куропась — заступник головного передсідника, сен. Павло Юзик — головний директор для Канади, Марія Душник — заступниця головного передсідника, Володимир Сохан — головний секретар, Уляна М. Дячук — головний касир, Василь Оріховський — головний організатор.

Головні контролери:

Д-р Богдан Футей (Клівленд), проф. Іван Телюк (Нью-Гейвен), о. митрат Степан Біляк (Філадельфія), д-р Богдан Гнатюк (Філадельфія), мгр Іван Геврик (Вінніпег).

Головні радні:

Інж. Анатолій Дорошенко (Вискансин), Текля Мороз (Монтреал), Андрій Джула (Піттсбург), д-р Аскольд Лозинський (Нью-Йорк), проф. Тарас Шмагала (Клівленд), Анна Гарас (Бетлгем), Галина Олек (Чикаго), Василь Дідюк (Торонто), Іван Оджинський (Філадельфія), інж. Мирослав Кальба (Кольорадо), Микола Хоманчук (Нью-Йорк), Роман Куропась (Воррен, Мічиген), Михайло Сорока (Палатин, Ілліной), Євген Репета (Детройт).

Головний редактор „Свободи”: Зенон Снлик

Почесні члени Головного Уряду (з дорадчим голосом):

Марія Чучман, Інж. Степан Куропась, д-р Ярослав Падох, Геневфа Жеребняк, д-р Анна Чопик, Богдан Зорич, Володимир Запаранюк.

Почесний член УНС, кол. головний передсідник УНС:
Йосип Лисогір

Редактор-емерит:

Антін Драган

(На нарадах річного засідання була прийнята секретарка Організаційного Відділу Головної Канцелярії УНС: Марія Савчак, яку заангажував головний секретар Володимир Сохан, за згодою Головного Екзекутивного Комітету, для протоколювання цих нарад. Відповідальним за цей протокол та його проголошення в щоденнику „Свобода” залишається головний секретар Володимир Сохан).

1. ВІДКРИТТЯ НАРАД

Наради відкрив головний передсідник. Він привітав присутніх і попросив о. митрата Степана Біляка провести молитву, щоб Господь Бог поблагословив ці наради.

о. Степан Біляк провів молитву: Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа — Милосердний Боже, Отче і Господи! Дай нам бажати всім серцем тільки того, що потребує від нас Твоя Свята Воля. У всякому ділі дай нам шукати перш усього сповнення Твоїх святих заповідей. Навч нас на Твою праведну путь і навчи нас у всякій роботі бути послідовними та витривалими і виконувати її на славу Твою. Створи наше життя таким, щоб ми могли робити все з волі Твоїєї. Пошли нам Духа Святого, щоб керував нашими нарадами, щоб усі наші постанови були на добро нашої великої Союзової Родини. На всіх стежках життя нашого підтримуй наші слабкі сили, охорони нас від лукавої спокуси і поблагослови нас все добре, щоб і словами уст наших і всіма ділами нашими ми прославляли Святе Ім'я Твоє, Бога Великого, для нас людей Милосердного Отця і Сина і Святого Духа, нині і повсякчас і на віки вічні — Амінь! Во ім'я Отця і Сина і Святого Духа — Амінь!

Після молитви, головний передсідник д-р Іван О. Фліс виголосив своє вступне слово:

„Високоповажні Головні Урядовці Українського Народного Союзу — Дорогі Пані і Панове! Сердечно вітаю Вас на цих чергових, звичайних Річних Нарадах Головного Уряду Українського Народного Союзу, що є останніми в нашій чотирірічній календарній 29-й Конвенції УНС, що відбулася в травні 1978 року в Піттсбурзі та на якій нас обрано наші теперішні пости, та перед 30-ю Конвенцією, що відбудеться в травні 1982 року в Рочестері.

Відкриваючи формально ці наші Річні Наради, згадаю тільки коротко про загальну ситуацію, в якій вони відбуваються. Цю ситуацію відображають наші звіти. Очевидно, що ці звіти ще будуть предметом нашої уваги та нашої дебати і рішень, але вони вже тепер, на початку наших нарад, підказують нам те, що найбільше на потребу нашим нарадам, а це повсякчасна сміливості завдань і обов'язків головного урядовця УНС, для якого добро цієї установи повинно бути найвищим законом, бо воно завжди в історії було і є сьогодні добром нашої громади і нашого народу.

На початку наших нарад згадаймо традиційно тих наших членів, які у звітному часі відійшли від нас у вічність — їх було 950. Між ними 12 найбільших наших трудовиків-секретарів, бувший головний контролер д-р Михайло Данилюк, а на два тижні перед нашими нарадами до них долучився і один із найвидатніших союзівців, довголітній головний контролер, а від 10-ти років заслужено почесний член Головного Уряду — Іван Василь Іванчук. Світла пам'ять про них назавжди збережеться в анналах Українського Народного Союзу, а тут вшануємо їх одною хвилиною тихої молитви...

Відкриваючи ці наші Річні Наради, бажаю Вам усім повного успіху та приємного побуту на цій нашій оселі.

2. ПРИЙНЯТТЯ ПОРЯДКУ НАРАД

Після вступного слова головного передсідника заявив, що всі члени Головного Уряду мають перед собою порядок нарад і попросив давати свої завдання або внески до нього.

Д-р Богдан Футей попросив, щоб перед прийняттям порядку нарад злегалізувати Річне Засідання, бо згідно зі статуту УНС, Річні Наради Головного Уряду мають відбуватися у місяці травні. З огляду на це, він поставив внесок, який підтримав д-р Мiron Куропась, щоб це засідання було повноправне, помімо того, що воно відбувається в місяці червні, а не в травні, як цього вимагає статут. Внесок д-ра Б. Футея прийнято одностайно.

В наступному д-р Б. Футей порушив справу стану здоров'я головного передсідника. Підкреслив, що він, як член Головного Уряду УНС, хотів би вилізувати у працездатності головного передсідника. Згідно зі статуту УНС, у випадку непрацездатності головного передсідника з причини хвороби, чи інших перешкод, його обов'язки перебирає заступник головного передсідника. Екзекутивна УНС повинна вислати членам Головного Уряду справу недуги головного передсідника, бо вони є легально і морально відповідальні перед членами УНС. Запитався, чи це не було б на місці, якщо б перед початком нарад члени Головного Уряду могли побачити лікарське свідоцтво про стан здоров'я головного передсідника, тобто, чи він є здібний проводити цими нарадами і чи він може вернутися до тих функцій, які він сповняв перед його недугою. Це повинно бути тут висловлено, бо, на його думку, цілий Головний Уряд наражує себе на певну легальну відповідальність. Він ще раз повторив, що цю справу повинна докладно вислати членам Головного Уряду Екзекутивна УНС, а теж повинно бути лікарське свідоцтво про дальшу працездатність головного передсідника, тобто, чи він може сповняти свої обов'язки, чи їх повинен виконувати тепер заступник головного передсідника.

Мгр Іван Геврик, головний контролер, ствердив, що головний передсідник подав порядок нарад, над яким можна дискутувати і який треба прийняти. Сам факт, що д-р Іван Фліс є присутній на нарадах і ними проводить вказує на те, що він може ними проводити. Він поставив внесок, щоб порядок нарад прийняти без змін.

Д-р Богдан Гнатюк заявив, що йому особисто є дуже прикро, що д-р Б. Футей поставив такий внесок. На його думку, це не по людському ставити такий внесок; замість того, щоб радіти, що передсідник є на нарадах і ними проводить, то від нього вимагається лікарського свідоцтва. Звернувся до д-ра Футея, щоб він свій внесок відтягнув, щоб не повинуватися у протоколі, бо було б соромно перед громадою і членством за такі вимоги, які поставив д-р Футей. Навів деякі історичні факти, пр. хронічну недугу президента Америки Рузвельта, чи останню недугу президента Регана, де нікому навіть на думку не приходило ставити вимогу, щоб провід державою перебирав один чи другий заступник президента. Державою проводив президент з шпитального ліжка. Він ще раз апелював до д-ра Футея, щоб він відтягнув свій внесок. При цьому зазначив, що нікому не є відомо його майбутнє, тому треба усім мати бодай крихітку християнської моралі.

Проф. Тарас Шмагала, подібно як його передбесідник, д-р Гнатюк, сказав, що ніякого лікарського свідоцтва не потрібно, бо президент є присутній на нарадах і ними проводить. На залі нарад є присутні деякі особи, які більше потребують лікарського свідоцтва і ніхто їх про таке свідоцтво не запитав, ані не квестіонує їхньої присутності на нарадах. Тому особа, яка поставила той внесок, повинна б його відтягнути.

Євген Репета ствердив, що внесок д-ра Б. Футея деякі присутні прийняли надто емоційно. Слова д-ра Футея не були без певної рації, бо коли передсідник був поважніше захворів, то тепер, повертаючись до праці, він мусить представити лікарську посвідку, що він є здібний свою працю виконувати. Коли останню президент Америки був хворий, то його лікарі публічно стверджували, коли він зможе повернутися до праці. Тому, на його думку, цю справу треба брати холоднокривно, бо таке лікарське ствердження є кінцею для добра УНС.

Д-р Мiron Куропась заявив, що коли головний передсідник є присутній на нарадах і ними проводить, то не потрібно ще одного окремого лікарського ствердження, що він є здібний брати участь в нарадах і тому дискусію на ту тему треба закінчити. Був поставлений внесок на прийняття порядку нарад і над цим внеском треба дискутувати. Внесок був поставив мгр Геврик, а підтримав д-р М. Куропась.

Головний передсідник д-р І. Фліс зарядив голосування над прийняттям порядку нарад, яке у висліді дало — 19 голосували за прийняттям порядку нарад, 3 голосували проти прийняття. Порядок нарад прийнято, як слідує:

ПОРЯДОК НАРАД

1. Відкриття засідання.
2. Прийняття порядку нарад.
3. Затвердження протоколу з попереднього Річного Засідання.
4. Звіти членів Головного Екзекутивного Комітету.
5. Звіти головних радних.
6. Звіт головного редактора „Свободи”.
7. Звіт управителя „Союзівки”.
8. Звіти членів Головної Контрольної Комісії.
9. Звіт Головної Контрольної Комісії.

Головний Уряд УНС 1978-1982. Сидять (зліва): головний організатор Василь Оріховський, головний касир Уляна Дячук, головний секретар Володимир Сохан, головний директор УНС в Канаді сен. Павло Юзик, заступник гол. передсідника Мiron Куропась, головний передсідник Іван Фліс, заступник гол. передсідника Марія Душник і головні контролери: Богдан Футей, Іван Геврик, Іван Телюк, Богдан Гнатюк і о. митрат Степан Біляк. Стоять головні радні (зліва): Роман Куропась, Мирослав Кальба, Микола Хоманчук, Михайло Сорока, Тарас Шмагала, Анатолій Дорошенко, Галина Олек, Василь Дідюк, Анна Гарас, Євген Репета, Аскольд Лозинський, Андрій Джула і Текля Мороз.

10. Слово почесних членів Головного Уряду.
11. Запити до звітів і відповіді.
- 11а. Дискусія над звітами.
12. Прийняття звітів.
13. Звіт Джеймса Балу (віторок по полудні).
14. Членство УНС у УКА.
15. Звіт актуарія Сема Урди.
16. Звіти Комісії Річного Засідання.
17. Затвердження бюджету.
18. Схвалення резолюцій і рекомендацій.
19. Річні справи, які можуть бути представлені цьому засіданню.
20. Закриття Річного Засідання.

Головний передсідник попросив головного секретаря Володимира Сохана, щоб він відчитав склад поодиноких Комісій як слідує:

Стипендіальна Комісія:

У її склад входять всі члени Головного Екзекутивного Комітету, головні контролери: д-р Богдан Футей і д-р Богдан Гнатюк, головні радні: інж. Анатолій Дорошенко і проф. Тарас Шмагала. Від Комісії Молоді: д-р Аскольд Лозинський.

Організаційна Комісія:

Ця Комісія працюватиме під час нарад. До Комісії входять: Василь Оріховський, Василь Дідюк, мгр Іван Геврик, д-р Ярослав Падох, Богдан Зорич, Микола Хоманчук, Іван Оджинський, Анна Гарас і Михайло Сорока.

Комісія Жіночих Справ:

До Комісії входять: Марія Душник (голова), Анна Гарас, Галина Олек, Геневфа Жеребняк, д-р Анна Чопик, Марія Чучман, Текля Мороз і Уляна Дячук.

Комісія Молоді:

До Комісії входять: д-р Богдан Футей, проф. Тарас Шмагала, інж. Анатолій Дорошенко, д-р Аскольд Лозинський, Роман Куропась, Текля Мороз, Василь Дідюк.

Культурна Комісія:

До Комісії входять всі чотири члени Екзекутиви, які працюють в Головній Канцелярії, головний редактор „Свободи”, д-р Богдан Гнатюк, проф. Іван Телюк, мгр Іван Геврик, д-р Ярослав Падох, ред. Антін Драган і в міру потреби, представники українських наукових установ.

Комісія Преси і Публічних Зв'язків:

До Комісії входять: д-р Іван Фліс, сен. Павло Юзик, Марія Душник, Галина Олек, Василь Дідюк, інж. Степан Куропась, д-р Анна Чопик, ред. Антін Драган.

Комісія Канадських Справ:

До Комісії входять: сен. Павло Юзик, мгр Іван Геврик, Василь Дідюк, Текля Мороз, Богдан Зорич, Марія Чучман, д-р Іван Фліс, Уляна Дячук.

Комісія для старших віком союзівців:

До цієї Комісії входять всі почесні члени Головного Уряду УНС: Роман Слободян (неприсутній на нарадах), Марія Чучман, Володимир Ділик (неприсутній на нарадах), інж. Степан Куропась, д-р Ярослав Падох, Йосип Лисогір — почесний член УНС, кол. головний передсідник УНС, Геневфа Жеребняк, д-р Анна Чопик, Богдан Зорич, Володимир Запаранюк та Антін Драган — редактор-емерит.

Фінансова Комісія:

До Комісії входять: Уляна Дячук, проф. Іван Телюк, д-р Богдан Гнатюк, проф. Тарас Шмагала, мгр Іван Геврик, Роман Куропась, Йосип Лисогір, Геневфа Жеребняк, Євген Репета, Микола Хоманчук та інж. Мирослав Кальба.

Спортова Комісія:

До Комісії входять: Андрій Джула, Галина Олек, Марія Душник, Михайло Сорока, інж. Анатолій Дорошенко, Роман Куропась, Текля Мороз.

Резолюційна Комісія:

До Комісії входять: д-р Богдан Гнатюк, проф. Іван Телюк, о. митрат Степан Біляк, д-р Аскольд Лозинський, сен. Павло Юзик, ред. Антін Драган.

Проф. Іван Телюк запропонував, щоб на місце тих членів, які відійшли з деяких Комісій, номінувати інших. До Культурної Комісії зголосилися д-р Мiron Куропась і д-р Богдан Футей, що привні одобрили.

Роман Куропась запропонував вислати телеграму з побажаннями видужання важко хворому почесному членові Головного Уряду УНС, Володимирові Дідику, від учасників нарад з таким текстом: „Річні Наради Головного Уряду УНС вітають Вас, Пане Дідику, своїм найкращим привітом. Ваш вклад праці для УНС залишиться приміром для других. Будете сильним духом. Наради Головного Уряду УНС — „Союзівка”, 8-го червня 1981 р.”

На пропозицію д-ра Ярослава Падох, оплесками привітано о. митрата Степана Біляка з його вибором на голову Православної Консисторії в Бавнд Бруку.

Марія Чучман запропонувала вислати співчуття вдові і родині по бл. п. Іванові В. Іванчукові. Доручено Романові Куропасеві зайнятися цим і вислати обидві телеграми.

3. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОТОКОЛУ З 3 ПОПЕРЕДНІХ РІЧНИХ НАРАД

Йосип Лисогір порушив справу його титулу, яка, на його думку, була зле представлена у протоколі минулорічних нарад. Він підкреслив, що його титул не є „почесний член Головного Уряду”.

Д-р І. Фліс пояснив, що Контрольна Комісія перевірила справу його титулу і подала до відома, що він має титул „почесного голови”. Такого титулу не передбачає статут УНС. Однак, на Конвенції він дістав такий титул, але не є відомо, які є отримані з цим привілеї. Запропонував, щоб Йосипові Лисогірові дати цей титул, як теж усі привілеї, які прислужують почесним членам Головного Уряду аж до часу наступної Конвенції, яка повинна б наладити цю справу статуту.

Й. Лисогір не хотів погодитися на це, щоб Головний Уряд рішав це раз по раз, яку вже вирішила Конвенція, що вибрала його на почесного члена УНС, як живучого бувшого передсідника. Цього не затверджує Головний Уряд, лиш Конвенція. Але, коли Головний Уряд хоче ще щось додати, то він є згідний з тим і це є щось іншого.

Головний передсідник попросив голову Контрольної Комісії, щоб дав висвітлення в тій справі.

Д-р Б. Футей подав до відома, що Контрольна Комісія перевірила цю справу під час пірвничної контролі в днях 18 і 19 вересня 1980 р., згідно з рішенням Головного Уряду. Вони перевірили протокол 29-ї Конвенції та звукозапис на магнетофонній стрічці з нарад Конвенції відносно номінації і вибору Йосипа Лисогіра на почесний пост і ствердила наступне: На магнетофонній стрічці і так само у протоколі пропозиції номінації Й. Лисогіра, що її відчитав голова Головної Контрольної Комісії мгр Іван Геврик, звучала дослівно так:

„Вельмишановний і Дорогий Пане Предсіднику!

За Вашу довголітню працю для УНС, за Ваш труд на пості передсідника, за Вашу велику заслугу будови нашого хмаросягу, за репрезентацію УНС у Конгресовому Комітеті і Світовому Конгресі Вільних Українців, я пропоную відімені Контрольній Комісії Світлій Конвенції іменувати Вас почесним членом УНС, як живучого президента УНС.

Ми віримо, що відходячи на заслужену емеритуру, Ви по своїй змозі дальше будете працювати для УНС.

Для Вас і Вашої Достойної Дружини, пані Лисогір, бажаємо многих і щасливих літ”.

Після одностайного затвердження цієї номінації через аклямацію, Йосип Лисогір, приймаючи номінацію на цей почесний пост, заявив:

„Почесного члена я приймаю і дякую Вам дуже й, як буде можливе робити щось для добра Українського Народного Союзу, то, будьте певні, я буду робити”.

Ця заява Йосипа Лисогіра записана так само на магнетофонній стрічці та в протоколі 29-ї Конвенції УНС.

Далі слідували підписи всіх членів Головної Контрольної Комісії УНС.

Мгр І. Геврик ствердив, що може він і зробив помилку, пропонуючи на Конвенції титул, якого статут не передбачає, але його интенцією було, щоб Й. Лисогір одержав титул почесного передсідника УНС. Завважив, що коли зроблено виміок і номіновано редактора-емерита Антона Драгана почесним членом Головного Уряду УНС, то можна дати титул почесного передсідника Й. Лисогірові. Запропонував, щоб Й. Лисогір і д-р І. Фліс подали собі руки і щоб настала згода між ними.

Інж. Степан Куропась заважав, що Конвенція надала такий титул, якого не могла надавати, бо статут УНС такого титулу не передбачає. Статут не передбачає живучих почесних голів, бо є й почесні місто голови живучі, почесні контролери живучі, почесні радні живучі.

Д-р І. Фліс заявив, що Головний Уряд може давати привілеї на час своєї каденції, а наступна Конвенція нехай рішає, чи його титул поправити, чи дати йому додатковий титул.

Уляна Дячук запропонувала, щоб Головний Уряд признав і затвердив Й. Лисогірові всі права і привілеї почесних членів Головного Уряду. Заряджено голосування — внесок прийнято одностайно.

Д-р Б. Футей пояснив, що редактор-емерит не є почесним членом Головного Уряду УНС, як це було тут сказано, а є тільки на правах почесних членів Головного Уряду УНС.

